

Flink geschut in stelling pro sloopwet. Serieuze opmaat naar referendum

Bij het Oekraïne-referendum kon nog gezegd worden dat het toenmalige kabinet en de individuele bewindslieden, nogal laks en laconiek de gebeurtenissen tegemoet traden. Dat kan niet nu niet gezegd worden van het komende referendum over de zogenaamde sloopwet, dat [tegelijk met de gemeenteraadverkiezingen op 21 maart 2018](#) gehouden zal gaan worden. Het grote geschut brengt men nu, anderhalve maand voor het referendum, duidelijk in stelling. Ook de inlichtingendiensten AIVD en MIVD laten zich niet onbetuigd. In een [twee pagina's groot interview in het NRC-Handelsblad](#) (artikel achter betaalmuur) laten Rob Bertholee, directeur van de AIVD en commodore Onno Eichelsheim, die de leiding heeft bij de MIVD, weten dat voor hen de nieuwe Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv) zeer belangrijk is. Deze wet wordt ook wel de sloopwet genoemd. Eerder had Bertholee zich al uitgebreid op de televisie laten interviewen in het programma College Tour. Na berichtgeving in de Volkskrant over een geslaagde inbraakoperatie bij Russische hackersgroep Cozy Bear [haast minister-president Mark Rutte](#) zich om in de pers een lans te breken voor de sloopwet.

Eerder had [de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties Kassa Ollongren](#), onder wie de Wiv ressorteert, laten weten dat zij zich actief wil mengen in het debat over de sloopwet.

Weerzin

Dat er bij de regeringspartijen weinig animo is om bij de invoering van de sleepwet nog aanpassingen aan te brengen, was al duidelijk toen [Sybrand van Haersma Buma](#), fractieleider van het CDA in de herfst van 2017 had laten weten dat de regering wat hem betreft de uitslag van een referendum over de sleepwet gewoon naast zich neer zou leggen. Het democratische gehalte van een dergelijke uitspraak is niet bepaald hoog te noemen. Uiteindelijk hebben het echec van het Oekraïne-referendum en de ophef die het referendum over de sleepwet met zich meebracht, er zelfs toe geleid dat [de referendumwet afgeschaft wordt](#).

Maatschappelijke onrust

Uit alles blijkt dat het kabinet met in haar kielzog de AIVD en MIVD beducht zijn voor grote maatschappelijke onrust die kan ontstaan door een zeer levendige discussie over de sleepwet in de aanloop naar het referendum. Het benadrukken van de noodzaak van de uitgebreide aftapmogelijkheden gebeurt aan de hand van voorbeelden van terrorismebestrijding. Dat er door veranderende techniek een noodzaak is de door de diensten te gebruiken technologie te herdefiniëren is niet vreemd. In de wet gaat men echter heel ver in datgene van wat voor de diensten toegestaan wordt. [Minister Ollongren probeerde tussentijds](#) in december 2017, toen duidelijk was [dat het referendum er definitief ging komen](#), namens het kabinet sussende woorden te spreken bij de al ontstane onrust. Zij wil de privacyaspecten extra in het oog houden en stelde dat de evaluatie van de nieuwe wet reeds na twee jaar zal plaatsvinden. Ze belooft dan de wet erna eventueel aan te passen.

Medisch beroepsgeheim

Zeer frustrerend zijn de inbreuken die de diensten met de Wiv in de hand kunnen maken om medische data-systemen. Kwalijk is

dat er geen enkele consultatie heeft plaatsgevonden van vertegenwoordigers van de medische sector. Dat leidt er nu toe dat [de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter Bevordering van de Geneeskunst\(KNMG\)](#) zich in allerlei bochten moet wringen om te proberen de aantastingen van het medische beroepsgeheim te mitigeren.

Vooruitzicht

De komende weken zullen we ongetwijfeld een snel in hevigheid toenemende discussie zien over de sleepwet. Politieke onrust binnen de regeringspartijen is er ook al enigszins omdat bij D66 de fractie zich pro-sleepwet heeft uitgelaten en de jonge D66-ers zich daarvan distantiëren. Het gemak waarmee de initiatiefnemers voor het referendum het benodigde aantal handtekeningen bij elkaar kregen is een duidelijke aanwijzing dat het verzet tegen de sleepwet onder de bevolking duidelijk leeft.

Het inzetten van groot geschut van regeringswege moet gezien worden als een poging nog grip te krijgen op te verwachten heftige verkiezingsdiscussies.

W.J. Jongejan